WIKIPÉDIA

Romanid nyelv

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

A **romanid** a mesterséges nyelvek egyike, kidolgozója Magyar Zoltán. Első nyelvtana 1956 májusában készült el; a szerző több tudományos társaságnak, szakembernek elküldte javaslattételre, átdolgozásra. Az új változat 1957 decemberében jelent meg *A Romanid nyelv rövid nyelvtana* címmel.

A romanid homogén, zonális, interlatinid naturalista nyelvtervezet. Az első kiadás előszavában a szerző a „legfejlettebb és legkorszerűbb műnyelvnek” nevezi. Véleménye szerint „egyszerű nyelvtani szerkezete és nemzetközi szókincse miatt igen könnyű megtanulni; a román és angolszász népek százmilliói pedig előtanulmány nélkül, első olvasásra megértik”. Magyar Zoltán szándéka szerint a romanid nemzetközi közvetítő nyelvnek készült. A tervezet azonban nem lett népszerű, a nyelvnek beszélői gyakorlatilag nincsenek.

Romanid	
Kiejtés	[romaˈnid]
Alkotó	Magyar Zoltán
Első kiadás dátuma	1958, 1984
Nyelvcsalád	mesterséges nyelv
Írásrendszer	latin írás
Forrásai	latin, más indoeurópai nyelvek

Tartalomjegyzék

Rövid nyelvtan

A latin ábécé 25 betűjét használja fel. Az egyes hangokat 37 írásjel jelöli. A hangsúly vagy a szó végi hangtól vagy a szavak mondatbeli szerepétől függ, de jelöletlen. A helyesírás – bár egyszerűsített – szintén az újlatin mintákat követi.

A főnév hím- és nőnemű lehet, a megfelelő névelők: **el/un, la/una; les**. Az elvont főnevek névelője: **lo** (**lo bel** ‘a szép’, **lo bon** ‘a jó’). A főnév végződése szerint a többes szám jele általában **-s** vagy **-es**, de lehet **-tes** vagy **-os** is. A ragozás analitikus, 4 eset van (nominativus, accusativus, genitivus, dativus).

A melléknév minden esetben változatlan, fokozása analitikus.

Tőszámnevek tízig: **zero, un, dos, tres, quatre, quinque, sex, septe, octe, nove, dece**.

A személyes névmások: egyes szám 1. személy **yo**; 2. **tu**; 3. **il, ella, id**; többes szám 1. személy **nos**; 2. **vos**; 3. **iles, ellas**.

Igefajták: cselekvő, szenvedő, visszaható, műveltető. Igemódok: kijelentő, felszólító, feltételes és parancsoló. A kijelentő módban 4 idő van: jelen, múlt, jövő és befejezett jövő. Nincs kötőmód és időegyeztetés.

Mint a mesterséges nyelvek többségében, a mondattan kevéssé vagy egyáltalán nem kidolgozott; a szintaxist többnyire a minta(példa-)szövegekből kell levezetni. A romanid szókincse a latin, az újlatin és a görög szavak összetevéséből alakult ki elemző-levezető módszerrel (ld. interlingua). A szókincs gyarapításának módjai: átvétel a forrásnyelvekből és szóalkotás. A képzőrendszer nem túl gazdag.

Szövegminta

Hungaria es situat in el miloc del basin des Carpates, el long del median curs del Danub et de la Tisa.
'Magyarország a Kárpát-medence közepén, a Duna és a Tisza középső folyása mentén fekszik.'

Irodalom

- Magyar Zoltán (1965). „Mi az interlingvisztika? (A nemzetközi világnyelvekről)". *Alföld* (8).
- Dr. Magyar Zoltán. *Romanid. Tájékoztató és társalgási könyv*. Debrecen: Kossuth Lajos Tudományegyetem [1984]. ISBN 963 471 337 8
- Varga-Haszonits Zsuzsa.szerk.: Fodor István: Romanid, *A világ nyelvei*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1222–1223 pp.. o. (1999). ISBN 963 05 7597 3. Hozzáférés ideje: 2012. december 13.

További információk

- Romanid (http://romanid.nyelv.info/): a mesterséges nyelv dokumentációs oldala (magyarul)/(angolul)